

Kunst og kulturprojekter som alternativ arena for en social indsats

Projekterne

- Teater, musik, billedkunst og fotografi
- Dagtilbud og fritid
- Kortvarige, andre langvarige
- Professionelle, kunstneriske miljøer
- Social indsats

Hvem er i de unge på kanten af samfundet?

Kasper: Øh, jeg har boet i [et socialt boligområde i Århus] lige så længe, jeg kan huske. *Ja.* Kasper: Øh, så havde jeg... Min mor, hun havde alkoholproblemer. Øh, og havde problemer med at styre sig selv, når hun drak. Så... Det var på munden... Og det var... Altså, det var ikke nemt. Det er i hvert fald en god måde at sige det på, ikke altså? Og så havde jeg jo kun hende. Der var ikke andre.

Hvem er de unge på kanten
af det danske samfund?

Om hverdagsliv, ungdomskultur og indsatser der gør en positiv forskel

Noemi Katzenelson
Helena Elisabeth Dam Jørgensen
Niels Ulrik Sørensen

Accelererende kriser og udfald

Frederik: Og så en dag da jeg kom hjem, jamen det hele, det sejler bare, ik', jeg passer hele familien, og jeg har sådan en bror, der er fire-og-et-halvt år yngre end mig, som jeg også passede. Han havde ikke gået i skole i et år eller to – altså mens jeg havde gået på HF, havde han nærmest ikke været i skole, fordi det havde været så voldsomt med min familie der. Øhm... og så knækker jeg sammen med et voldsomt angstanfald.

Livet på kanten

Tab af 'hovedspor':

- Usikker uddannelses-, arbejds- og boligsituation
- Manglende eller svære relationer og netværk
- 'Flydende' hverdage

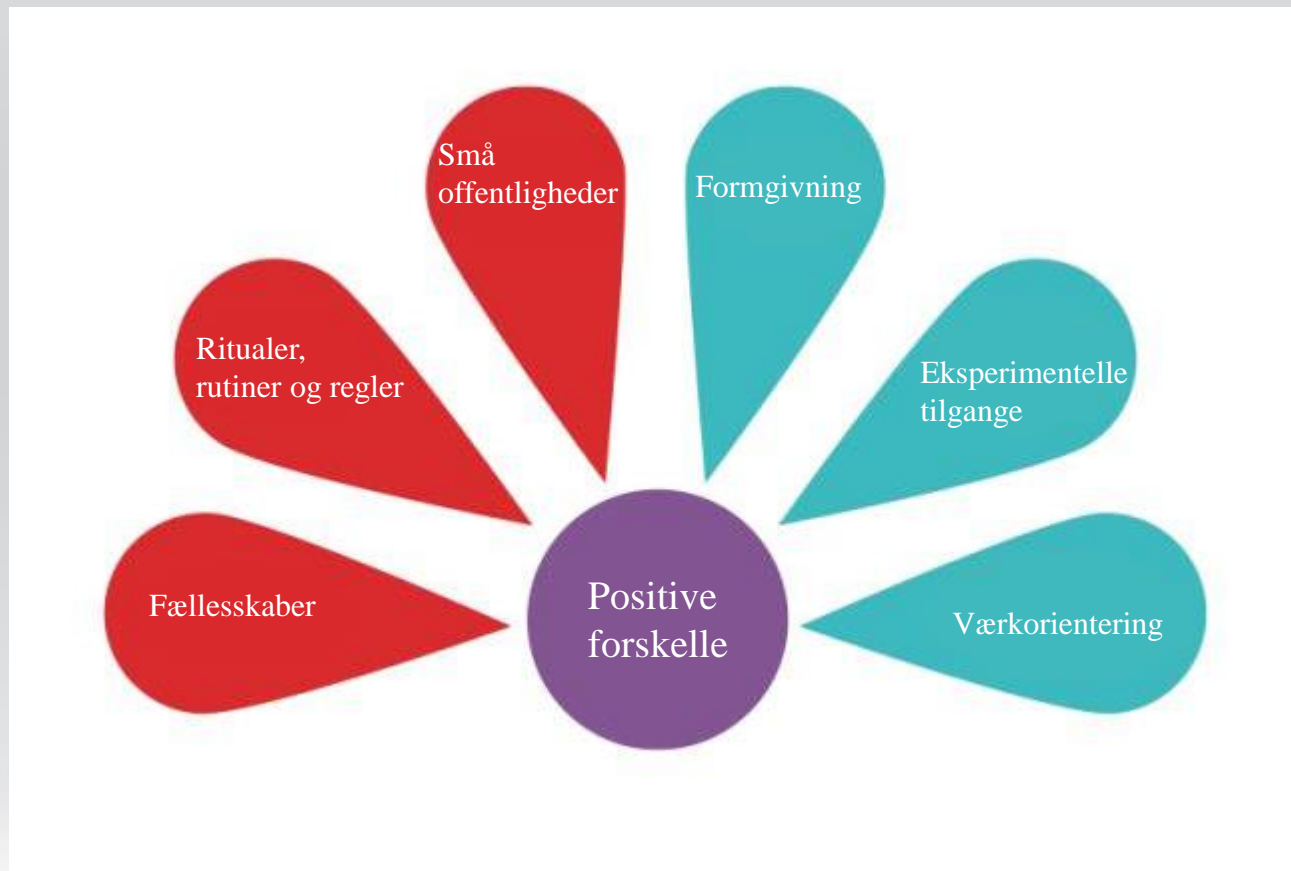
De sårbare unge, vi møder her, står overfor selv at skulle skabe retning, mening og identitet i deres tilværelse.

Undersøgelsen

- På tværs af kunst- og kulturprojekterne
- Ungeperspektiv
- Et korrektiv til anden forskning indenfor kunst- og kulturområdet

Hvordan virker projekterne i praksis? Og hvilke elementer og processer gør en forskel for de unge på tværs af projekterne?

Positive forskelle

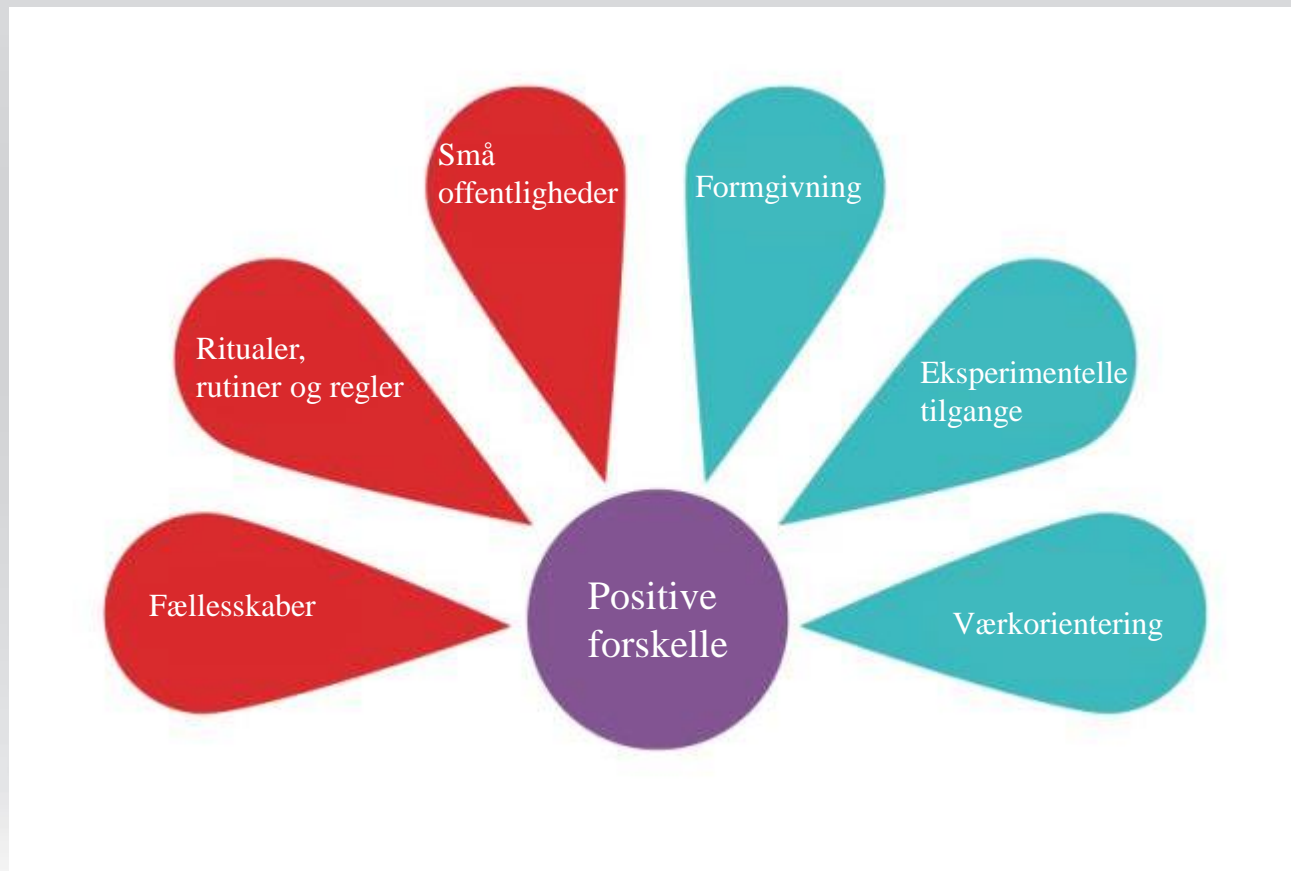
Ritualer, rutiner og regler

Emilie: Jamen, vi møder som sagt klokken 10, og så drikker vi te, og så får vi udleveret vores poser med vores billeder i og får lov at bladere dem igennem. Og så enkeltvis lægger vi alle billederne ud på bordet, og så kigger vi på dem alle sammen, og så kan de andre komme med kommentarer, og man kan også selv fortælle lidt om den situation, hvor man har taget billedet i, eller hvem man har taget billeder af, og så hører man de andres feedback, de synes, der er et eller andet helt vildt godt eller sådan... Og det er også ret rart, når man ligesom tager et billede, når man får det der kamera, at man ved, at man skal vise det til nogen bagefter. Nå ja, så bagefter så viser [fagpersonen] til næste gang, hvilken... Når vi har en opgave, så viser hun en masse inspirationsbilleder, forskellige måder, man kan gøre det på.

Ritualer, rutiner og regler

- Skaber forudsigelighed og genkendelighed
 - Hjælper unge til at overskride sig selv og egne forestillinger om hvad de kan
 - Giver de unge erfaringer med at strukturere hverdagen
- Fra udflydende og uforudsigelige hverdagssammenhænge til sammenhænge, der er karakteriseret ved en 'sej' (en stærk men bøjelig og fleksibel) kvalitet, som kan rumme udsving og udfald og alligevel skabe en følelse af nødvendighed

Positive forskelle

Eksperimentelle tilgange

Så det der med, at du siger: "De der små fejl, dem skal man ligesom arbejde med". Camilla: Ja, det er bare små gaver. Kan du tænke på dem som små gaver? Camilla: Altså, efter jeg startede her, ja, det kan jeg godt. Normalt så ville jeg bare blive sur og smide tegningen væk og starte på en ny. Så jeg sidder sådan og tænker lidt: "Det er gaver, og jeg kan måske godt rette lidt på det og sådan redde det." Det er jeg i hvert fald blevet bedre til her.

Eksperimentelle tilgange

- Lære at håndtere fejl og blive ved materialet – også når de støder på udfordringer
 - Opleve gentagelser, forfinelse af teknikker og styring
 - Ny planlægningskraft, herunder håndtere og bearbejde uforudsigeligheder og afvigelser
- Fra at være fanget i – og presset ud af – en nulfejlskultur til at kunne være i og arbejde med at få styr på processer, der ofte indebærer uforudsigelighed og tab af kontrol

Forskydninger og vendepunkter i de unges liv

1. Forstå og stå ved sig selv på nye måder
2. Bearbejde følelser
3. Mestre opgaver
4. Strukturere hverdagen

→ Nogen i noget (ny identitet)

→ Bedre begyndelser (ny mening og retning)

Gratis som e-bog via følgende link:

- <https://aauforlag.dk/Shop/e-boeger/naar-kunst-goer-en-forskel.aspx>

Anbefalinger til kunst- og kulturprojekters arbejde med unge på kanten

1. Arbejd med tydelige kollektive rammesætninger
2. Vær kunstnerisk ambitiøse
3. Arbejd seriøst med eksperimentelle tilgange til kunsten
4. Understøt de unge i at blive ved formgivningen
5. Giv løbende de unge mulighed for at bruge sig selv på nye måder

Anbefalinger til kunst- og kulturprojekters arbejde med unge på kanten

6. Se et projekt som en del af et samlet felt af kunst- og kulturprojekter
7. Vær opmærksomme på at arbejde med alle seks elementer i de socialpædagogiske og kunstneriske processer